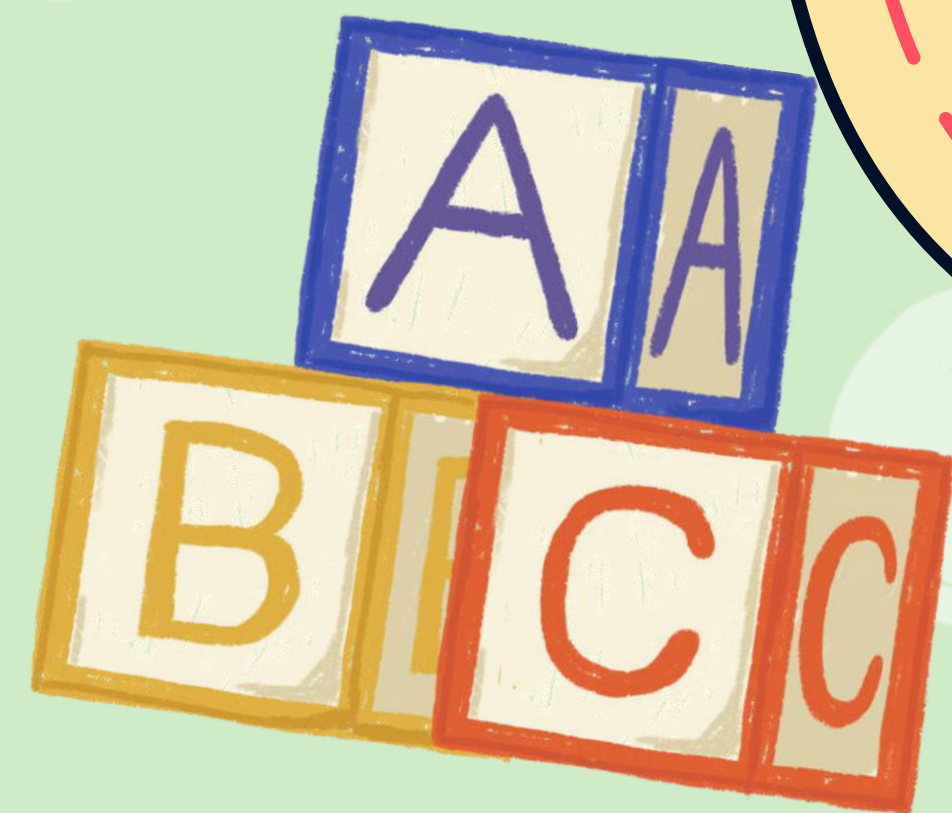

MOZGÁS A LOGOPÉDIÁBAN

Karcub-Tóth Adrienn
logopédus

Hajdúsámson, 2026. 06. 14.

AZ ELŐADÁS FELÉPÍTÉSE

- Bevezetés
- Mozgás- és beszédfejlődés főbb állomásai
- Mozgásos funkciók és a beszéd
- Artikulációs terápia felépítése
- Mozgásos játékok előkészítő szakaszban/általánosságban
- Mozgás megjelenése a hangfejlesztésben
- Mozgás a diszlexia-terápiában

BEVEZETÉS

- Játék 😊
- Milyen kapcsolat van a beszéd és a mozgás között?
- Ajak- és nyelvgyakorlatok
- Mire figyeljünk óvodáskorban?

KÉZ A KÉZBEN...

MOZGÁS

- fejemelés
- mászás
- járás
- összetett mozgások

BESZÉD

- gügyögés
- gagyogás
- első szavak
- mondataalkotás

MOZGÁSOS FUNKCIÓK ÉS BESZÉD

TESTSÉMA

- Jobb-bal irányok
- Saját test ismerete, artikulációs szervek tudatosítása
- Mozgástervezés

RITMUS

- Szótagolás, dalok, mondókák
- Fonológiai tudatosság
- Beszédrítmus

TÉRBELI TÁJÉKOZÓDÁS

- Szájtéren kívül-belül
- Szerialitás
- Később írás-olvasás, betűdifferenciálás (b-d)

FINOMMOTORIKA

- Szem-kéz koordináció
- Írás előkészítése

EGYENSÚLY

- Vesztibuláris rendszer
- Figyelmi működések
- Idegrendszeri szerveződés

ARTIKULÁCIÓS TERÁPIA

I. ELŐKÉSZÍTŐ SZAKASZ

- Mgh-kkal gyakorlatok
- Ajak- és nyelvgyak.,
- Fúvó- és szívógyak.,
- Akusztikus percepció

II. HANGFEJLESZTÉS

- Direkt és indirekt módon

III. RÖGZÍTÉS

- Szótagok elején, végén, belsejében, msh-torlódásban

IV. AUTOMATIZÁLÁS

Szavakban,
szó szerkezetben,
mondatokban,
szövegben, versben

V. MOTOROS DIFFERENCIÁLÁS

Izolált ejtésben,
szótagokban,
szavakban...

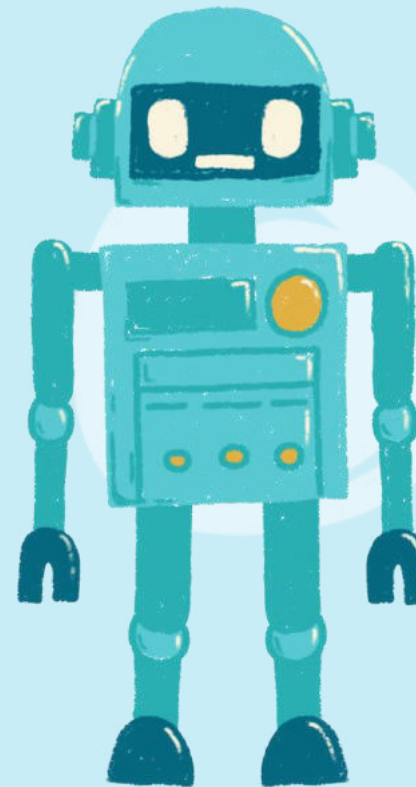
JÁTÉKOK

PATTANJ FEL, HA...

- Mondok magamról egy igazságot/mondatot
- Pattanj fel te is, ha igaz rád
- Nehezítés: csendben pattanj fel!

ROBOTOS JÁTÉK

- Csak azt az instrukciót végezd, amelyik úgy kezdődik, hogy hé robot!
- Ha elhibázza, leguggol/kimarad egy körből

TAPSOLJ, HA...

- Beszédészlelés, figyelem
- Évszakhoz, ünnephez kötve
- Bármilyen mozgással

MONDÓKA

- Vers, dal
- Lüktetés, rímelés, verssor kísérése egyenletes mozgással
- Helyben menetelés vagy körbenjárás
- Kéz-láb függetlenítése

JÁTÉKOK

EGYET KI, EGYET BE

- Vonal, szőnyeg széle
- Egyet be (előre)
- Egyet ki (hátra)
- Egyet jobbra, balra
- Ha nehezek az irányok akkor karkötők használata a jobb, bal irányokhoz

ROBOTOS-KÓDOLÓS

- Képek=kódok
- Mozgásformák

KÓDOLÓS

- Tapsra
 - kék: csípőre tett kéz, néptáncosok leszünk
 - sárga: felemeljük mindkét kezünket, mintha magas zsiráfok lennénk
 - piros: leguggolunk, mint egy kicsi törpe
- Mesébe illesztve, és konkrét szó megadása, pl. ha hallod, hogy cica akkor csináld azt, hogy...

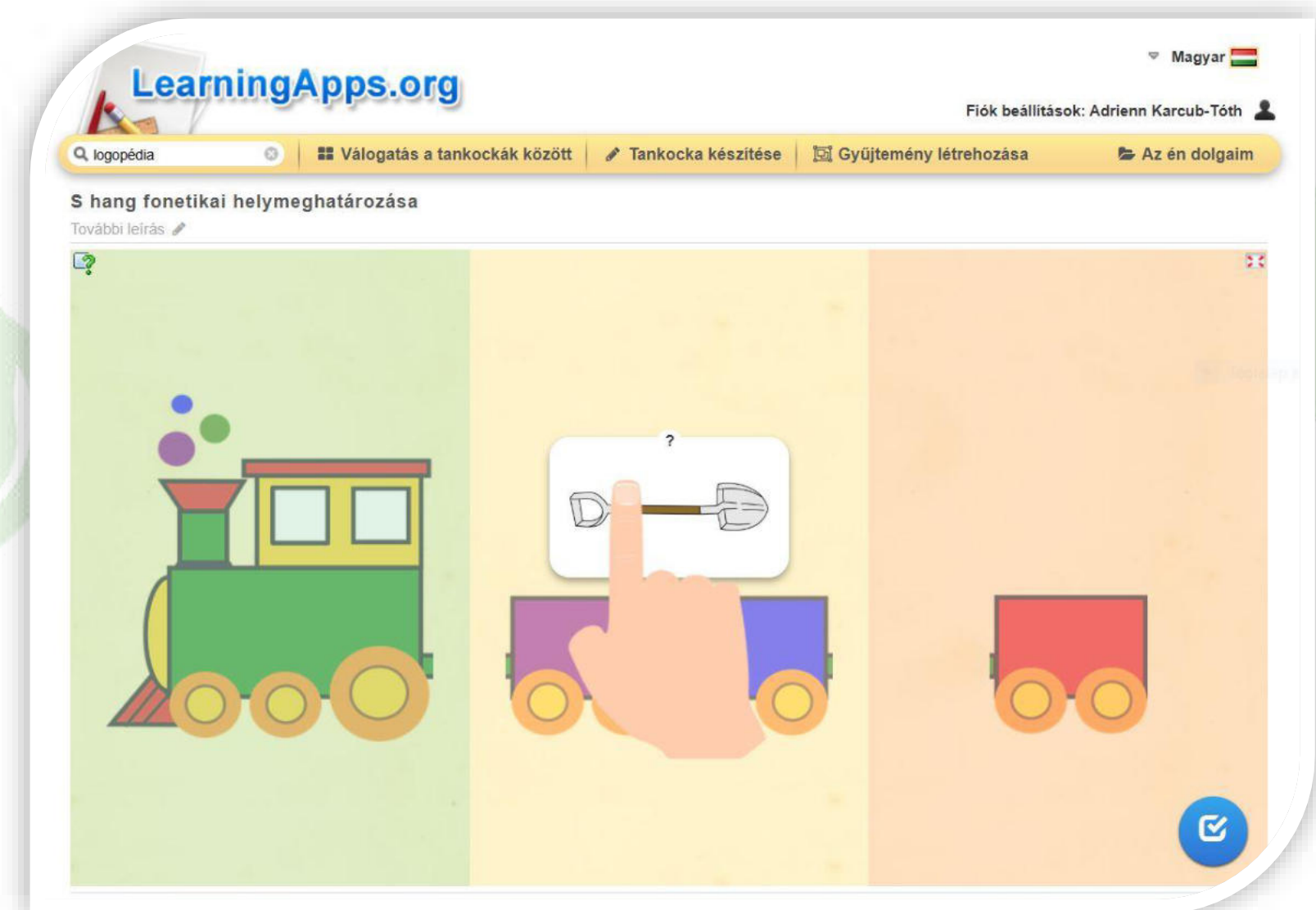
AJAKGYAKORLATOK

- A, E, O – ajakállások
- A: széttárjuk a karunkat
- E: terpeszállás
- O: leguggolunk
- Először egyesével, majd fokozatosan növeljük

FONÉMATUDATOSSÁG LOKALIZÁCIÓ

- Az óra szó legeleje Ó
- A láda szó vége A
- A fel szó közepe E
- Ugyanúgy hozzárendelve a mozgás
- Lehet akár körülírással
- Karikák (tegyünk bele labdát, korongot stb. Hol hallod?)
- Vonatos játék

AUDITÍV ÉS MOTOROS DIFFERENCIÁLÁS

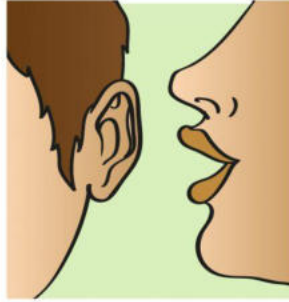
- Pl. S-SZ hangok
- Hívóképek és szóképek
- Nevezd meg és helyezd el a megfelelő helyen!
- Lehet csipesszel, pomponnal stb.
- Állj a megfelelő körbe/csapathoz!
- Páros lábbal átugrás a vonalon

HANGFEJLESZTÉS, RÖGZÍTÉS, AUTOMATIZÁLÁS

- Adott hangok mozgással kísérése
- Pl. vonat hangja (S) – forognak a vonat kerekei, vagy koppintás, labdapattintás, labdadobás/gurítás stb.

A feladatlap csak a [FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT](https://fejleszto.fpsz.hu/) <https://fejleszto.fpsz.hu/> linkjén keresztül elérhető gyakorlatokkal együtt használható.

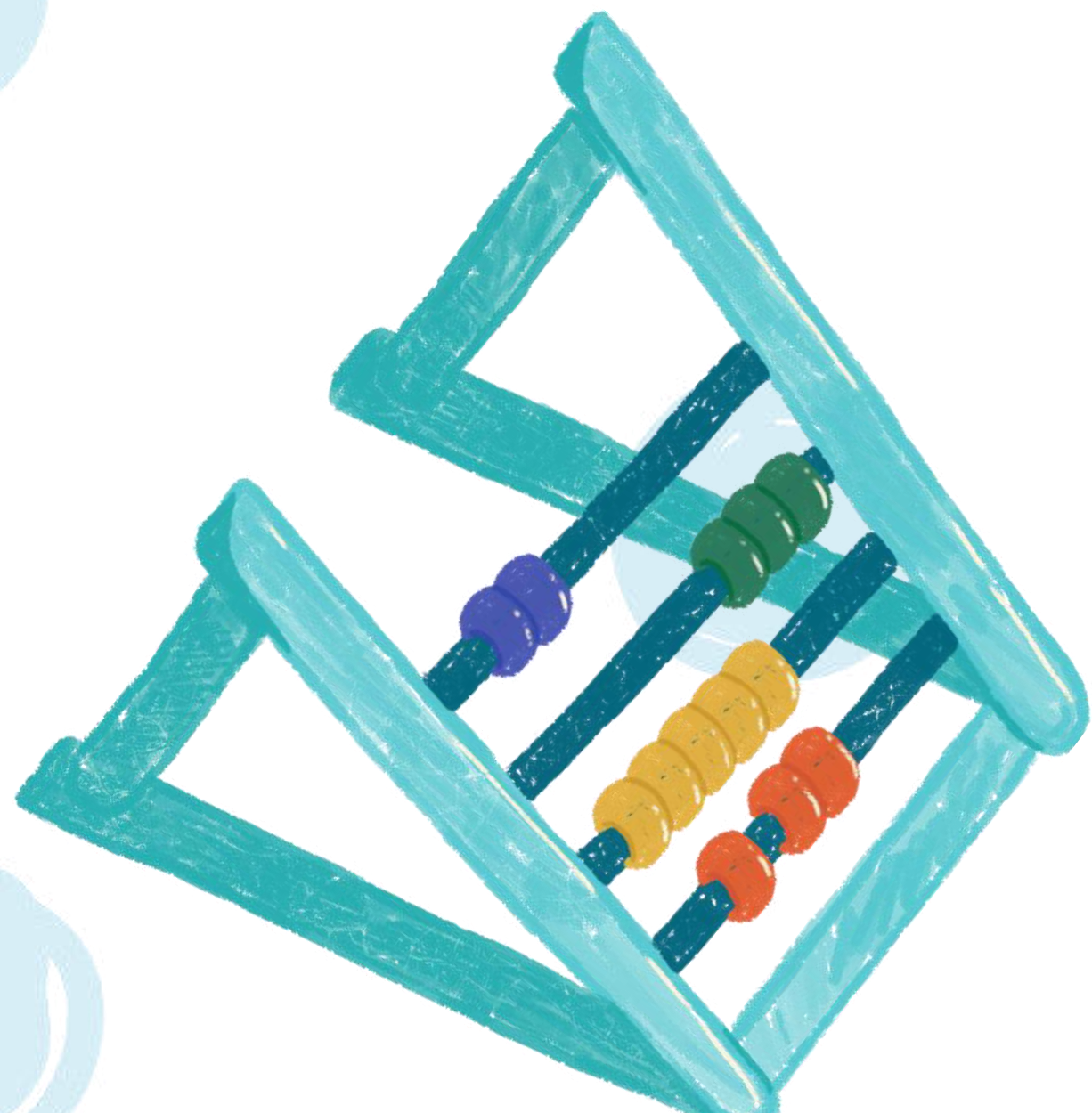
 súg	 súly	 sүн	 só	 sonka
 sөvény	 sakk	 sakál	 sajt	 sapka
 sál	 seb	 sellő	 sétál	 síp

Betűbalett

- Dr. Schéder Veronika: Integratív Diszlexia-terápia
- 30 órás akkreditált pedagógus továbbképzés
- <https://www.diszterapia.hu/>

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Barthel B. – F. Földi R. – Rácz K. (2012): A beszéd- és mozgásfejlődés összefüggései. Gyógypedagógiai Szemle.
- Cseh-Márton Réka (2026): *„(Nagy)mozgás a logopédiában. Avagy a mozgásos tevékenységek a logopédiai fejlesztések tükrében”*. Webinárium, 2026. március 22.
- Gósy M. (2005): Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó.
- Lakatos K. (2005): A szenzoros integrációs terápia és a TSMT alapjai.
- Marton-Dévényi É. – Lakatos K. (2002): Alapozó terápia I.
- Meixner I. (1995): A dyslexia prevenció, reedukáció módszere.
- Nagy J. (2004): Az alapkészségek fejlődése és fejlesztése 4–8 éves életkorban.
- Sindelar B. (2001): Az iskolaérettséghez vezető út.
- <https://www.diszterapia.hu/>